

**Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара
Дніпровський осередок Наукового товариства імені Шевченка**

**ПРОГРАМА XXXVII СЕСІЇ
ДНІПРОВСЬКОГО ОСЕРЕДКУ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА**



12 березня 2026 р.

Дніпро, 2026

Оргкомітет XXXVII наукової сесії НТШ у Дніпрі:

Співголова Оргкомітету – ректор Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара – **Сергій Оковитий**, член-кор. НАН України, д. хім. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України.

Співголова Оргкомітету – голова Дніпровського осередку Наукового товариства імені Шевченка, декан історичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара – **Дмитро Архірейський**, д. іст. н., доц., проф. кафедри всесвітньої історії.

Відповідальний секретар оргкомітету – вчений секретар Дніпровського осередку Наукового товариства імені Шевченка, в. о. зав. кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара – **Ольга Дяченко**, к. іст. н., доц.

Члени Оргкомітету:

Проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара **Олег Маренков**, к. біол. н., доц.

Заступник голови Дніпровського осередку Наукового товариства імені Шевченка – **Варфоломій Савчук**, д. іст. н., проф., проф. кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара, Заслужений працівник освіти України, дійсний член НТШ.

Заступник декана історичного факультету з наукової роботи – **Ольга Каковкіна**, к. іст. н., доц., доц. кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара, членкиня НТШ.

Член Президії Наукового товариства ім. Шевченка, член Президії Дніпровського осередку НТШ, член науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини, Дніпровський обласний центр з охорони історико-культурних цінностей – **Сергій Світленко**, д.іст. наук, проф., Заслужений працівник освіти України, дійсний член НТШ.

П о р я д о к р о б о т и:

12 березня 2026 р.

14.00 – 15.00 – Пленарне засідання

14.00 – 14.20 – Вступне слово ректора С. І. Оковитого,
вступне слово декана історичного факультету Д. В. Архірейського.

14.20 – 15.00 – Доповіді на пленарному засіданні.

15.00 – 17.15 – Секційні засідання.

17.15 – 17.30 – Заключне засідання.

Регламент роботи XXXVII наукової сесії НТШ:

доповіді на пленарному засіданні – до 15 хвилин

доповіді та повідомлення на секціях – до 10 хвилин

Місце проведення XXXVII наукової сесії НТШ:
Історичний факультет ДНУ ім. Олеся Гончара, просп. Науки, 72
Сесія НТШ проводиться дистанційно.

Пленарне засідання

12 березня 2026 р., 14.00–15.00

ВСТУПНЕ СЛОВО:

Ректора Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара,
доктора хімічних наук, професора **Сергія Оковитого**;

голови Дніпровського осередку НТШ, декана історичного факультету
Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктора
історичних наук, професора кафедри всесвітньої історії **Дмитра Архірейського**.

Доповіді:

Сергій Світленко, д.і.н., проф., дійсний член НТШ, член Президії
Наукового товариства ім. Шевченка, член Президії Дніпровського осередку
НТШ, член науково-методичної ради з питань охорони культурної спадщини,
Дніпровський обласний центр з охорони історико-культурних цінностей:
«Заповіт» Тараса Шевченка в комеморативних практиках українства (1861–
1914)».

Віктор Воронов, к. іст. н., доц., доцент кафедри спеціальних галузей
історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Проблеми
шевченкознавства на сторінках «Українського історичного журналу»».

Дмитро Архірейський, голова Дніпровського осередку Наукового
товариства імені Шевченка, д. іст. н., доц., декан історичного факультету
ДНУ імені Олеся Гончара, професор кафедри всесвітньої історії: «Участь
регулярної Червоної армії у придушенні повстанського руху України
(1919–1921 рр.)».

Секція I. «Історія України»

**Підсекція 1: Історія України періоду
Нового часу (XVIII – початок XX ст.)**

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Голова підсекції: к. іст. н., доц. Ольга Посунько

Секретар: к. іст. н., доц. Ольга Дяченко

Альвіна Блаженко, *магістр історії, аспірантка кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Скіфська спадщина українських земель: німецький музейний контекст».*

Михайло Подобєдов, *студент історичного факультету ДНУ імені Олеся Гончара: «Збереження та трансформація візантійської спадщини на руських та московських землях: соціокультурний вимір».*

Євгеній Нитник, *студент історичного факультету ДНУ імені Олеся Гончара: «Характеристика українського козацтва в топографічному описі Чернігівського намісництва Опанаса Шафонського».*

Ольга Посунько, *к. іст. н., доц., завідувачка кафедри історії України ДНУ імені Олеся Гончара: «Розбій як складова повсякденності населення Південної України останньої чверті ХУІІІ – початку ХІХ ст.».*

Олена Коломоєць, *к. іст. н., доцентка кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Повсякденність гімназій українських губерній Російської імперії 1850–1860-х років у дзеркалі мемуаристики».*

Ольга Дяченко, *к. іст. н., доц., в. о. завідувачки кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Внесок Олександра Кониського у становлення шевченкознавства».*

Надія Товстоляк, *к. іст. н., доц., членкиня Дніпровського осередку НТШ (м. Кривий Ріг): «До історії Національного історико-культурного заповідника «Качанівка»».*

Людмила Лучка, *к. іст. н., директор Наукової бібліотеки ДНУ імені Олеся Гончара, дійсна членкиня НТШ: «Видавничий простір українських міст ХІХ – початку ХХ ст. за колекціями університетської бібліотеки».*

Володимир Олійник, *магістр історії, аспірант кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Українські підприємці Наддніпрянської України другої половини ХІХ століття – початку ХХ століття, на сторінках Українського історичного журналу в період з 1992 по сьогодні».*

Юрій Митрофаненко, *д. іст. н., доцент кафедри історії України та всесвітньої історії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький); Андрій Домаранський*, *к. геогр. н., доцент кафедри теорії і методики середньої освіти Комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»: «Ястребов VS Яворницький: як вияв протистояння новоросійства та українства».*

Наталія Ковальова, доктор історичних наук, професор, професорка кафедри філософії та українознавства Українського державного університету науки і технологій (ННІ УДХТУ): «Учительська місія військових-галичан на Великій Україні (1916 – 1920 рр.)».

Антон Кістол, магістр історії, науковий співробітник ДНІМ ім. Д. І. Яворницького: «Діяльність туранського товариства на Катеринославщині у 1918 р.».

Еріка Алманова, студентка історичного факультету ДНУ імені Олеся Гончара: «Цалкінські греки в Україні».

Підсекція 2: Новітня історія України (1918 р. – початок ХХІ ст.)

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Голова підсекції: к. іст. н. Євгеній Сніда

Секретар: к. іст. н., доц. Олександр Чепурко

Тетяна Портнова, к. іст. н., старша наукова співробітниця відділу історії місцевого самоврядування Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького; Потсдамський університет (ФРН): «Еволюція образів Нестора Махно і махновського руху у західноєвропейських коміксах».

Олександр Чепурко, к. іст. н., доц., доцент кафедри історії України ДНУ імені Олеся Гончара; старший науковий співробітник Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Ян Францович Людвіг: доля іноземця в умовах радянських репресій 1933 року».

Євгеній Гаврилов, аспірант кафедри історії України ДНУ імені Олеся Гончара, науковий співробітник Музею історії міста Кам'янське: «Жінки-авіатори в аероклубах Дніпропетровщини 1934–1941 рр.».

Ольга Мащенко, завідувачка відділу науково-освітньої роботи Музею історії міста Кам'янське: «Післявоєнний голод 1946–1947 рр. на теренах сучасної Кам'янщини: регіональний вимір».

Володимир Бурмага, к. іст. н., доц., доцент кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Шевченко в лещатах радянської пропаганди»

Яна Мельник, заступник директорки з наукової роботи Музею історії міста Кам'янське: «Мовна ситуація в Криму 1990-х років у листуванні Федора Ісаєва з редакцією газети «Кримська світлиця»».

Наталія Буланова, к. іст. н., директорка Музею історії міста Кам'янське: «Етнографічна спадщина Василя Сідака як джерело вивчення традиційної культури Середнього Подніпров'я».

Юрій Святець, д. іст. н., проф., професор кафедри історії України ДНУ імені Олеся Гончара: «Інформаційне поле історичної пам'ятки: структура та способи декодування в екскурсійній практиці».

Євгеній Сніда, к. іст. н., голова Об'єднаної профспілкової організації працівників освіти і науки, доцент кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Деколонізація української історії – місія сучасного історика».

Ольга Горіна, к. пед. н., доц., доцентка кафедри психології, ВПНЗ «Дніпровський гуманітарний університет»: «Меценатство та благодійність: історія та сучасність».

Олександр Нікілєв, д. іст. н., професор, незалежний історик: «Проблема концептуалізації змісту курсу «Історія України» в сучасній загальній середній освіті».

Валентина Марченко, к. іст. н., викладачка суспільних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки» ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», циклова (предметна) комісія педагогічних та соціально-гуманітарних дисциплін: «Візуальні джерела на заняттях з історії як засіб розвитку критичного мислення».

Секція II. «Всесвітня історія»

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Голова секції: к. іст. н., доц. Альберт Венгер

Секретар: к. іст. н., доц. Ольга Каковкіна

Володимир Ващенко, д. іст. н., проф., професор кафедри історії України ДНУ імені Олеся Гончара: «1686: Вічний мир геополітика Ватикану і розподіл Козацької держави».

Олена Ходченко, к. іст. н., доцентка кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Внесок швейцарських поселенців в освоєння Південноукраїнських земель».

Дмитро Письмак, аспірант кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Від «блискучої ізоляції» до Антанти: трансформація європейської стратегії Великої Британії на початку XX століття».

Валерія Лавренко, к. іст. н., директорка Державного музею авіації імені О. К. Антонова (м. Київ), доцентка кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Єврейська еміграція з теренів Російської імперії до м. Гальвестоун (США) початку XX ст.: пріоритети та стратегії адаптації».

Павло Сєдов, магістр історії, аспірант кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Політика прометеїзму в країнах Східної Європи після завершення радянсько-польської війни 1919–1921 рр.».

Анна Загорулько, викладач відділу підвищення кваліфікації комунальної установи «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія» Дніпровської міської ради, аспірантка кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Соціальний та професійний склад репресованих радянською владою в ході “Німецької операції”».

Вікторія Фролова, магістр історії, незалежна дослідниця: «Регіональна преса як джерело з історії українсько-чеських та українсько-словацьких відносин 1945–1953 рр.».

Альберт Венгер, к. іст. н., доц., завідувач кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Українські автори радянських шкільних підручників з історії середніх віків».

Ольга Каковкіна, к. іст. н., доц., доцентка кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Югославія у подорожніх нотатках Анни-Галі Горбач».

Богдан Гальченко, магістр історії, аспірант кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара: «Трансформація наукового дніпровського осередку істориків-германістів у кінці 1980-х – на початку 1990-х рр. крізь призму творчості А.С. Зав’ялова».

Крисенко Кирило, студент історичного факультету ДНУ імені Олеся Гончара: «Яків Зінчук як представник української медієвістики XX ст.».

Секція III. «Історія науки, техніки та освіти»

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Голова секції: д. іст. н., проф. Варфоломій Савчук

Секретар: д. іст. н., проф. Надія Кушлакова

Варфоломій Савчук, д. іст. н., проф., професор кафедри всесвітньої історії ДНУ імені Олеся Гончара, заслужений працівник освіти України, дійсний член НТШ Дніпровське відділення: «Джерельна база історико-біографічного дослідження “ІВАН АКІНФІЄВ: учений, освітянин, громадський діяч”».

Надія Кушлакова, д. іст. н., професорка кафедри соціально-гуманітарної підготовки та психології Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом» (м. Павлоград), дійсна членкиня НТШ: «Катеринославщина – колиска механічного нівелювання (1913–1928 рр.)».

Тетяна Кисільова, к. іст. н., викладачка кафедри мікробіології, вірусології, імунології, епідеміології та медико-біологічної фізики й інформатики Дніпровського державного медичного університету: «Рентгенологи імперії: перший з'їзд та його наслідки».

Ольга Ісаєва, к. іст. н., мисткиня: «Формати у фотографії: чому середній формат плівки став вибором професіоналів (з демонстрацією різних типів фотокамер)».

Анатолій Санін, д. т. н, проф., декан фізико-технічного факультету ДНУ імені Олеся Гончара; **Галина Сокол**, д. т. н, проф. професорка кафедри механотроніки фізико-технічного факультету ДНУ імені Олеся Гончара: «Фізико-технічний факультет: 75 років існування».

Олена Романець, к. іст. н., доц., викладачка Дніпровського наукового ліцею інформаційних технологій: «Проблема тахіонів у праці Л. Я. Штрума: історичний контекст».

Вячеслав Вакулик, к. іст. н., доцент кафедри ветеринарної хірургії і репродуктології Дніпровського державного аграрно-економічного університету: «Історія ветеринарної медицини як базовий компонент при викладанні клінічних дисциплін».

Тетяна Бойко, к. е. н., доцентка кафедри економіки та менеджменту Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»: «Розвиток парадигми подвійної бухгалтерії – від ремесла до науки».

Юлія Ченцова, доцентка кафедри економіки та менеджменту, Західнодонбаський інститут «ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (м. Павлоград): «Історичні етапи розвитку організації праці в Україні: економічний контекст».

Сергій Лягушин, к. фіз-мат. н., доцент кафедри теоретичної фізики ДНУ імені Олеся Гончара: «Наукові напрями теоретичної фізики в ДНУ імені Олеся Гончара в історичній ретроспективі».

Ніна Житник, к. пед. н., директорка Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»; **Наталя Кучинова**, к. псих. н., доцентка кафедри соціально-гуманітарної підготовки та психології, Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»: «Розвиток ідей індивідуально-особистісного підходу в історії психолого-педагогічної думки».

Ольга Горіна, к. пед. н., доцентка кафедри психології та педагогіки Дніпропетровського гуманітарного університету: «Меценатство та благодійництво: історія та сучасність».

Анатолій Бензарь, доцент кафедри економіки та менеджмент Західнодонецького інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»: «Становлення системи управління фаховою передвищою освітою в Україні (друга половина ХХ ст.)».

Секція IV. «Музейна справа, музейництво та літературознавство»

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Секція відбудеться офлайн

за адресою : м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 16

Голова секції: к. іст. н. Олександр Старік

Секретар: к. іст. н., доц. Олег Бойко

Олександр Старік, к. іст. н., директор Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького: «Археологічна розвідка ДНІМ на теренах Нового Кодака у 2025 році».

Олена Аліванцева, завідувачка відділу Музей «Літературне Придніпров'я» Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького; **Анастасія Теплякова**, старша наукова співробітниця Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Валер'ян Підмогильний і Українська школа імені Івана Франка».

Валентина Коваленко, старша наукова співробітниця Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького (ДНІМ): «Археографічна діяльність Т. Г. Шевченка: дослідження Пересопницького Євангелія».

Ярослав Гураль, науковий співробітник Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького, студент історичного факультету ДНУ імені Олеся Гончара; **Сергій Сосновський**, науковий співробітник Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького: «Захисний обладунок з поховання біля с. Манвелівка Дніпропетровської області: комплексний аналіз».

Юрій Фанигін, заступник директора з обліку та збереження музейних цінностей Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького: «Маловідомі факти діяльності музейника та шевченкознавця Дмитра Крasiцького».

Катерина Вірченко, к. іст. н., старша наукова співробітниця Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Матеріали радянських жіночих журналів моди як джерело з історії повсякденності».

Аліса Гаркуша, наукова співробітниця Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Етнографічні дослідження ДНІМ: від 1991 року до сучасності».

Оксана Рудковська, завідувачка відділу Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Матеріали археологічних розкопок Д. І. Яворницького з фондів ДНІМ як джерела з вивчення пізньокочівницького періоду історії України».

Анна Юрченко, Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Шевченко, Археологія і Пласт: музейне заняття в напіврозібраній експозиції ДНІМ».

Ада Дороганова, наукова співробітниця Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького: «Шевченкіана у філателістичному зібранні Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького».

Максим Кавун, к. іст. н., завідувач відділом Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького, член Національної Спілки краєзнавців України: «Еварницький/Яворницький: До питання генези та хронології використання дуального прізвища».

Анна Подолян, головний зберігач Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького: «Екзотичні предмети з колекції М. М. Миклухо-Маклая в музейному зібранні».

Світлана Мартинова, провідна наукова співробітниця відділу-музею «Літературне Придніпров'я» Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького; **Анастасія Шапошнікова**, старша наукова співробітниця відділу-музею «Літературне Придніпров'я» Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Досвід роботи музею «Літературне Придніпров'я» зі шкільною аудиторією на прикладі виставки словників «О мово, будь!».

Олег Бойко, к. іст. н., доц., доцент кафедри спеціальних галузей історичного знання та дидактики історії ДНУ імені Олеся Гончара; заступник директора з наукової роботи Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Жіночі обителі Катеринославської губернії (з фотоколекції ДНІМ)».

Катерина Мусієнко, наукова співробітниця відділу сучасної історії України Дніпропетровського національного історичного музею імені Д. І. Яворницького: «Матеріали палеонтології та кам'яної доби С. К. Накельського у геологічному музеї НТУ «Дніпровська політехніка»».

Дар'я Кравець, студентка історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Османська холодна зброя в музейних колекціях України».

Секція V. «Географічні студії та проблеми дидактики»

12 березня 2026 р., 15.00–17.15

Голова секції: к. пед. н., доц. Віталій Безуглий

Секретар: к. геогр. н., доц. Віктор Грушка

Віталій Безуглий, к. пед. н., доц., завідувач кафедри географії ДНУ імені Олеса Гончара: «Трансформаційні процеси та сучасні виклики розвитку сільського господарства Дніпропетровської області».

Денис Беляков, студент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна: «В Ялті не буває зими»: погода й клімат Криму в текстах мандрівників кінця XVIII – початку XX ст.».

Віктор Грушка, к. геогр. н., доцент кафедри географії ДНУ імені Олеса Гончара: «Освіта під час війни: результати НМТ-2025 як індикатор стійкості Дніпропетровщини».

Галина Лисичарова, к. пед. н., доц., доцентка кафедри географії ДНУ імені Олеса Гончара: «Методика формування економічної ідентичності учнів (на прикладі підручника “Географія” для 9 класу НУШ)».

Олег Сизенко, завідувач навчальної лабораторії топографії, картографії і дистанційних методів при кафедрі географії ДНУ імені Олеса Гончара: «Концептуалізація поняття місцевості у постмодерній географії та орієнтуванні».

Ірина Суматохіна, к. геогр. н., доц., доцентка кафедри географії ДНУ імені Олеса Гончара: «Розвиток soft skills (соціальних навичок) учнів на уроках та в позакласній роботі з географії через залучення до волонтерських ініціатив».

Анастасія Богущ, студентка магістратури історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Мотиваційні можливості гейміфікованих освітніх платформ у навчальному процесі».

Катерина Колесник, студентка магістратури історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Освітні можливості інтерактивних картографічних ресурсів у шкільному навчанні».

Катерина Дірявка, студентка магістратури історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Доповнена реальність у навчальному процесі: освітній потенціал платформи Artivive».

Єгор Трофименко, студент історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Розвиток музейного туризму міста Дніпро в умовах воєнного часу».

Ірина Гайдай, студент історичного факультету ДНУ імені Олеса Гончара: «Використання інтерактивної інфографіки як інструменту систематизації знань про вторинний сектор економіки на уроках географії у 9 класі».

Заключне засідання

12 березня 2026 р., 17.15–17.30